

6. 1. 2017

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Vůně jako předmět duševního vlastnictví - ochranná známka (3. díl)

Na předchozí články věnované vůni a její ochraně prostřednictvím některých institutů průmyslového práva navazuje následující, v pořadí již třetí článek. Tentokrát se jeho obsah zaměřuje na ochranu vůně z pohledu známkového práva. Cílem tohoto příspěvku je zejména zhodnocení možné ochrany vůně prostřednictvím registrace ochranné známky, přičemž se zaměříme mimo jiné na posouzení, zda dosavadní zavedenou (nejen českou) praxi v otázce registrace čichových označení změní nové nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 2015/2424 ze dne 16. prosince 2015.

Rödl & Partner

Ochranná známka

Jak již bylo uvedeno v předchozích dílech této série článků, [1],[2] vůni lze charakterizovat jako směs esenciálních olejů a aromatických látek, která v jedinci zanechává specifické čichové vjemy. Z pohledu zákona č. [441/2003](#) Sb., o ochranných známkách, v platném znění, může být ochrannou známkou takové označení, které je schopné grafického znázornění, tedy zejména slova, barvy či kresby, pokud je toto označení způsobilé odlišit výrobky nebo služby jedné osoby od výrobků či služeb poskytovaných jinou osobou. Při úspěšné registraci ochranné známky má její majitel mimo jiné výhradní právo k jejímu užívání, k udělování licencí či k používání symbolů autorskoprávní ochrany spolu s ochrannou známkou. Ochranu příslušného označení, respektive všechna práva s ochrannou známkou spojená, má majitel ochranné známky možnost pravidelně obnovovat, a to vždy po uplynutí deseti let.

Český Úřad pro ochranu průmyslového vlastnictví zastává k otázce ochrany vůně prostřednictvím institutu ochranné známky jednoznačné stanovisko. Jak vyplývá z jeho nezávazných metodických pokynů k ochranným známkám a z poskytnutého sdělení příslušných odborníků zabývajících se registrací ochranných známek, čichová označení jsou ze známkové ochrany vyloučena. Důvodem, který brání registraci vůně prostřednictvím ochranné známky je právě ona grafická znázornitelnost. To, že vůně je svou formou kapalina sestavená z jednotlivých chemických látek o konkrétním chemickém vzorci, není v otázce známkové ochrany relevantní. Současná česká praxe v podstatě navazuje na rozhodnutí Evropského soudního dvora ve věci *SIECKMANN (2002)*, který judikoval, že označení, jež nemůže být vizuálně vnímáno (typicky vůně), může být ochrannou známkou pouze tehdy, je-li možné ho graficky znázornit, a to zejména pomocí čar a kreseb, které jsou srozumitelné, jasné a přesné. To však dle Evropského soudního dvora ani chemický vzorec vůně ani poskytnutí jejího vzorku nesplňují. Chemický vzorec totiž neprezentuje samotný čichový vjem parfému, ale pouze určitou chemickou látku. Poskytnutý vzorek vůně pak není dostatečně stálý a trvalý. Kritéria jasnosti, přesnosti a objektivnosti ochranné známky tak dle Evropského soudního dvora nemůžou být u čichové ochranné známky naplněna.

Jiný pohled na ochranu vůní pomocí známkového práva však může přinést nedávné nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 2015/2424 ze dne 16. prosince 2015, které vstoupilo v

platnost dne 23. března 2016 (dále jen „**Narřízení**“) a které mimo jiné mění nařízení Rady (ES) č. 207/2009 o ochranné známce Společenství. Z důvodu zajištění vyšší flexibility a větší právní jistoty by dle tohoto Nařízení mělo být kritérium grafického vyobrazení v definici ochranné známky EU vypuštěno. Nařízení tedy mění čl. 4 nařízení o ochranné známce Společenství tak, že nově může být ochrannou známkou EU jakékoliv označení, zejména slova či kresby, a to pokud je toto označení způsobilé odlišit výrobky či služby jednotlivých subjektů a být vyjádřeno způsobem, který umožňuje jasně a přesně určit způsob ochrany.

V důsledku výše uvedeného se jistě otevírá možnost, aby vůně byla předmětem ochrany známkového práva, a to nejen na celoevropské úrovni. Ostatně v minulosti již byla v rámci Společenství ochranná známka pro vůni registrována, a to jako „*vůně čerstvě posekané trávy*“ (v databázi WIPO pod č. registrace 000428870). Ačkoliv byla tato ochranná známka s ohledem na kritérium grafického vyobrazení úspěšně registrována, v důsledku neobnovení její platnosti v roce 2007 zanikla. V popisu ochranné známky bylo uvedeno, že je složena z vůně čerstvě posekané trávy, kterou nesly tenisové míčky.

Ve srovnání s registrací čichových známek v rámci Evropské Unie a jiných právních ráďů, není registrace čichových známek například v USA tak ojedinělá. Příkladem lze uvést ochrannou známku pro vůni „*pina colada*“ (v databázi WIPO pod č. registrace 4144511, 2012) či pro vůni „*žvýkačky*“ (v databázi WIPO pod č. registrace 4754435, 2015). Z dostupných internetových zdrojů rovněž vyplývá jistá náklonnost k zavedení ochrany vůní prostřednictvím známkového práva v Kanadě.

Lze konstatovat, že rozvoj tzv. „*vůně značky*“ získává v poslední době na významnosti v oblasti „public relations“ a „brand marketingu“, a to nejen mezi obchodníky, ale také například mezi hotelovými řetězci. Bude jistě zajímavé dále sledovat, jak se s novým nařízením vypořádají jednotlivé členské státy a zda toto nařízení ovlivní jejich praxi v otázce registrace čichových známek. Lze také předpokládat, že s argumentací Úřadu o nutnosti grafického znázornění registrovaného označení se zřejmě již do budoucna nebude možno nadále spokojit.

Mgr. Nora Haapala,
advokátka / Senior Associate

Mgr. Lucie Kianková,
advokátní koncipientka

[Rödl & Partner, advokáti, v.o.s.](#)

Platnéřská 2
110 00 Praha 1

Tel.: +420 236 163 111
Fax: +420 236 163 799
e-mail: prag@roedl.cz

[1] Vůně jako předmět duševního vlastnictví – autorskoprávní ochrana (1. díl), dostupné na [www](#), k dispozici >>> [zde](#).

[2] Vůně jako předmět duševního vlastnictví – patentová ochrana (2. díl), dostupné na [www](#), k dispozici >>> [zde](#).

© EPRAVO.CZ – Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Nový zákon o veřejných dražbách, aukce a obálkové metody](#)
- [Revize zájezdové směrnice: co přináší, co hrozilo a co to znamená pro praxi](#)
- [Kupní smlouva o převodu nemovitosti bez uvedení výše kupní ceny](#)
- [Druhá „tlačítková novela“: povinné tlačítko pro odstoupení od smlouvy](#)
- [Souhlas s veřejným užíváním pozemku jako překážka nároku na bezdůvodné obohacení – nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 2541/25](#)
- [Kupní smlouva bez přesného určení kupní ceny](#)
- [Nová pravidla ICC pro rozhodčí řízení: Přehled klíčových změn účinných od 1. června 2026](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 36.: Doložka o mlčenlivosti](#)
- [Detekce podezřelého obchodu v kontextu hazardních her](#)
- [Když model počítá správně, ale závěr je zavádějící: limity AI při oceňování podniků](#)
- [Nařízení prodeje jednotky jako ultima ratio ochrany práv ostatních vlastníků?](#)